

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošiljanjem
na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
— pol leta 1 „ 60 „
— četrt leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravništvu v škofjisk.
poslopju (Bischofshof.)
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez posebne
naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamezne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopis
se ne vračajo, neplačani
listi se ne sprejemajo. —

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice, če se
natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Osiromašenje kmeta.

Ni samo prazna beseda to, ako se govori da kmet vedno bolj in bolj boža in siromaši. Kdor koli z kmetom v dotiko pride, nam bode to potrdil. Pitajmo davkarje, kako kmet težko davek plačuje; pitajmo notarje, advokate, ali lahko kmet njih zaslužke plačuje; prašajmo trgovce in krčmarje, ali jim kmet dá dosta skupiti. Vsi ti in še drugi, katerim kmet svojo revo potožuje, nam bodo na naše vprašanje rekli, da kmet vedno huje ubožava. To nam je iz navadnega življenja dokaz o siromašenju kmetovem. Črno na belem se pa o tem prepričamo, ako vzamemo v roke uradne deželne novine, kjer so priobčene eksekutivne prodaje kmetških posestev. Vzemimo si trud ter sebrojimo te eksekutivne prodaje; prepričali se bomo, da število eksekutivnih prodaj raste od leta do leta. Čuditi se je, da sl. vlada ni še naložila svoji statistični komisiji, da bi iz imenovanih uradnih novin nabrajala toliko važnih števil, katere imajo gotovo večji pomen, nego drugi mnogovrstni, dostikrat malenkostni izkazi c. kr. statistične komisije. Ako so ti moji navedeni razlogi o rastočem siromaštvu kmeta morda vendar le nezanesljivi, zato hočem pa še boljših in stalnih navesti. To so izkazi o tem, koliko so se v poslednjih letih kmetška posestva zadolžila ali prav za prav: koliko dolga se je v gruntne knjige vknjižilo na novo. Vsled naročila pravnega ministerstva je te številke nabral in v posebni knjigi na svetlo dal dvorni tajnik Dr. Winkler. Po njegovih izkazih so se v poslednjih petih letih vknjiženi dolgovi kmetških posestev na Avstrijskem tako-le pomnožili. (Tu pa dolgovi graščinskih posestev niso všteti). Leta 1871. so narastli za 22.0 milijonov gld., l. 1872. za 37.7 milj., l. 1873. za 78.3 milj., l. 1874. za 84.3 milj., l. 1875. za 70.8 milj. gold. V petih letih so se torej zemljiščine knjige kmetških posestev na novo z 293.1 milijonov gold. obložile. To pa je, kakor povedano, samo novi intubilirani dolg; koliko je pa na naših zemljiščih v obče dolga, to se ne zna. Znauje tega bi itak nobenega

avstrijskega domoljuba ne razveselilo. Pa ni čuda, da hitimo tako v vedno večje siromaštvo; kajti država, dežela, okraj in občine v istini kmetu prevelika bremena nalagajo. Stavijo se železnice, ceste, mostovi, šole, tu in tam cerkve nove. (Na Slovenskem, kolikor nam znano, le kder je skrajna sila, Ured.) — za kar vse se kmeta v prvi vrsti poprime. Res, da vse te naprave so ljudstvu na korist, vse so mu kapital, ki daje obresti; toda ti obresti pokazali se bodo prav za prav še le v nekaterih letih. Vsled tega ubožanja kmetškega ljudstva postaja ono otožno in se vda malomarno žalostni osodi. Ako se ne bode prenehalo z obloženjem, zgubil se bode v nekaterih desetletjih kmetški stan popolnem. Imeli bomo samo posestnike velikih gruntov — in delavce. Mej temi vmes bodo morebiti še kakovi najemniki, ki bodo še posebno delavce in posestnike stiskovali, pravega kmeta, stebra vsaki državi, bržčas več ne bo. Lapajne.

Gospodarske stvari.

Trs, ktereга korenine globoko segati zamorejo, naraja vinograd trpežen in rodovit.

M. „Kolikor globočeje zamore trs korenine poganjati, toliko trpežniši je vinograd“, to je resnica, ktero mora tisti, ki si nov vinograd zasaja i vinogradnik pri obdelovanju in daljni strežbi vinograda vedno in skrbno pred očmi imeti in se pri delu po nji ravnati. Če vinograd 10—20 let delj trpi, tako taka trpežnost obresti založenega kapitala in leto na leto na vinograd obrnjenih stroškov znatno poviša. Da pa more trs korenine globoko poganjati, zato je treba zemljo tudi globoko prerovati ali rigolati in jame, v ktere se novi trs posaja prav globoko kopati, da najde trs dosti globoko rahle in rodovitne zemlje, v ktero more spodnje ali nožne korenine pognati, ki so mu posebno za to namenjene, da se po njih za rast in vspeh potrebne vlage nasrka. Zato pa je tudi treba